

державі, порушуються правила перебування та транзитного проїзду через її територію. В усіх випадках перебування на території України (постійне, тимчасове, транзитне) іноземці зобов'язані додержуватися українського законодавства, а в разі порушення ними відповідних норм або правил вони несуть установлену законами України відповідальність.

Одним з чисельних адміністративно-правових засобів примусового впливу, який застосовується уповноваженими на те органами державної влади з метою забезпечення публічного(громадського) порядку та безпеки є адміністративне видворення іноземців за межі України.

Слід зазначити, що ст.24 КУпАП передбачає адміністративне видворення іноземців за межі України, як вид адміністративного стягнення, але законодавством не передбачено, за вчинення яких саме адміністративних проступків іноземці та особи без громадянства позбавляються права перебувати на території України [3]. Крім того, адміністративне видворення не передбачене жодною санкцією статті 203, 203-1, 204, 204-1, 206, 206-1 та інші Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Як зазначає В.К. Колпаков, законодавець не дійшов до однозначного визначення адміністративного видворення як адміністративного стягнення, а саме, з одного боку законодавець включив поняття «примусове видворення» в ч.3 ст. 24 КУпАП «Види адміністративних стягнень», «...законами України може бути передбачено адміністративне видворення за межі України іноземців і осіб без громадянства за вчинення адміністративних правопорушень, які грубо порушують правопорядок», а з іншого боку не включив до переліку цих самих стягнень у даній статті» [4].

Так, адміністративне видворення іноземців за межі України має не визначену юридичну природу. Аналіз чинного законодавства (Закон України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» та інші) та практики діяльності органів внутрішніх справ свідчить, що під поняттям «видворення» в окремих випадках використовуються терміни «вислання» чи «депортація» та існує певна колізія різних понять, що визначають діяльність держави та її уповноважених органів. Тому пропонуємо дати чітке визначення поняття адміністративного видворення, створити дієвий механізм адміністративно-правового регулювання видворення іноземців та осіб без громадянства та з'ясувати його місце в системі заходів адміністративного примусу.

Таким чином, реальна ситуація вимагає юридичного визначення, дійових процедур та специфічних функцій щодо правового регулювання адміністративного видворення іноземців та осіб без громадянства на рівні різних органів управління у цій сфері з позиції реалізації та захисту права громадян на внутрішню безпеку у системі національної безпеки.

1. Конституція України від 28.06.1996 року//ВВР України. - 1996. -№30.- с.141
2. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 року//ВВР України. - 2018. - №31.- с. 241
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення. - : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ 80731-10.
4. Колпаков В.К. Адміністративно-правові проблеми видворення іноземців /Колпаков В.К.//Вісник Львів.ін-ту внутр.справ. - 2004.- Вип.1. - с. 201-203.

Царьов Олександр Дмитрович
заступник декана факультету
підготовки фахівців для підрозділів
превентивної діяльності

Царьова Ірина Валеріївна
доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін,
кандидат філологічних наук

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

БЕЗПЕКОВІ ІНІЦІАТИВИ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ВИМІРІ

Сьогодні в Україні запропоновано низку розумінь ефективної взаємодії громади, закладів медицини, місцевого самоврядування, поліції, державних служб при вирішенні різноманітних проблем безпеки. Одноставного «рецепту» введення *Community Policing* не існує. Запровадження безпекової ініціативи в конкретному населеному пункті України – це

унікальна модель, що залежатиме від декількох чинників, зокрема: контексту, у якому знаходиться цей регіон; на яку категорію населення спрямована ініціатива; на подолання якої проблеми вона націлена. У цілому, безпека є, перш за все, питанням незагрозливого забезпечення державного суверенітету, територіальної цілісності, недоторканності кордонів. Національна безпека й економічний розвиток України суттєво залежать від зовнішнього середовища: тенденцій розвитку світового господарства, політичної та економічної ситуації в світі, тому питання безпеки набуває суттєвої ваги, що зумовлює потребу в поглиблених дослідженнях соціальних та економічних процесів і явищ, забезпечення зовнішньоекономічної безпеки та впливу на неї позитивних і негативних чинників.

Формулювання безпекових ініціатив – одна з сучасних і важливих тем, яка розкриває своє відображення в працях О. Барановського, І. Боднара, А. Васіна, Л. Герасименка, О. Гриценка, С. Дзюбик, К. Кононенка, С. Макухи, Г. Новицького, О. Ривак, М. Стрельбицького, В. Стогнія. У процесі дослідження проаналізовано ідеї та положення вчених зарубіжних держав: В. Адріанова, В. Бурцева, В. Дідика, В. Сенчагова.

Мета – визначити необхідність упровадження в Україні безпекових ініціатив, перш за все концепцію взаємодії поліції та громади.

Поміж пріоритетів національних інтересів відповідно до Закону України «Про основи національної безпеки України» [1] визначаємо: гарантування конституційних прав і свобод людини і громадянина; захист державного суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності державних кордонів, недопущення втручання у внутрішні справи України; зміцнення політичної і соціальної стабільності в суспільстві; інтеграція України в європейський політичний, економічний, правовий простір з метою набуття членства в Європейському Союзі та в євроатлантичний безпековий простір; розвиток рівноправних взаємовигідних відносин з іншими державами світу в інтересах України.

Новий підхід до політики безпеки в центр уваги ставить вже не запобігання світової війни, ймовірність якої, звичайно ж, збереглася, а сукупність менш масштабних військових конфліктів і більш широкі соціально-економічні процеси. Цей підхід, менш орієнтований на військово-політичні процеси, включає проблеми, пов'язані з глобалізацією економіки, постачання енергоресурсів, регіональної політичної нестабільності, злочинність, тероризм та корупцію, незаконний обіг наркотиків, деградацію середовища проживання людини. Визначаючи поняття «безпека держави», необхідно зауважити, що найбільш вагомими складниками формування системи доцільних уявлень про безпеку є дефініції «суб'єкт безпеки держави» і «об'єкт безпеки держави». За допомогою цих дефініцій окреслюються ті, хто вбезпечує державу, і ті, хто застосовує її надбання. Як суб'єкт, так і одночасно об'єкт безпеки держави змагається держава або співтовариство держав, суспільство, а також певну роль відіграє людина. Держава є певним складником і частиною спільноти держав.

Стверджуємо, що в українських реаліях Community Policing – це стратегія співробітництва поліції та громад, зокрема сформованих ними місцевих органів влади, основною метою якої є запобігання і розв'язання проблем злочинності та гарантування захищеності життєдіяльності населення.

Вагомою для дійового втілення ініціативи є взаємодія громади з поліцією та місцевим самоврядуванням. Якщо три сторони розуміють проблему та згоду на подальше її вирішення, то залучають до співпраці інших. Поліція і місцеве самоврядування краще орієнтуються в тому, де зводиться чия зона відповідальності (з точки зору державних органів) та до кого ще потрібно звернутись для подальших кроків. Вони посприяють мережувати ініціативу.

В Україні взаємодія поліції та громади врахована в ст. 11 Закону України «Про Національну Поліцію», де, зокрема, зазначено, що діяльність поліції здійснюється в тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства і спрямована на забезпечення їх потреб [3]. З 2016 р. упроваджується пілотний проєкт «Шкільний офіцер поліції», який став першим у реалізації концепції Community Policing в Україні. Цей проєкт розроблено з метою розв'язання проблеми підліткової й дитячої злочинності, який поєднує зусилля двох організацій – Національної поліції, що відповідає за профілактику скоєння злочинів, і закладів середньої освіти, які забезпечують навчання дітей [2]. У рамках проєкту поліцейські проводять відкриті уроки в школах, де розповідають дітям (відповідно до віку) про небезпеку спілкування з незнайомцями, правила поведінки на дорогах та в громадських місцях, куди саме звертатись у разі виникнення надзвичайної ситуації, або якщо дитина потрапила в небезпеку, про проблеми булінгу, про неприпустимість уживання наркотиків, безпеку в Інтернеті

тощо. Для учнів молодших класів інформація подається у формі гри, що дає змогу з раннього дитинства привчати дітей не боятися, а довіряти людям у формі.

Отже, на нашу думку, взаємоповага є основою для співпраці поліції та громади. Крім того, громада повинна надавати всебічну допомогу працівникам поліції, а органи місцевої влади розробляти та ухвалювати необхідні муніципальні стратегії (програми) безпеки.

1. Про основи національної безпеки України: Закон України: від 19.06.2003 № 964-IV. *Відомості Верховної Ради*. 2003. № 39. Ст. 351.

2. Світлова Н. «Шкільний офіцер поліції» – у Дніпрі копи взялися проводити спеціальні уроки [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.5.ua/regiony/shkilnyi-ofitserpolitsii-u-dnipri-kopy-vzialysia-provodyty-spetsialniuroky-167591.html>.

3. Школа і поліція [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://patrol.police.gov.ua/2016/09/01/vidsogodni-u-4-mistah-ukrayiny-startovala-programashkola-i-politsiya/>.

Андруш Лілія Володимирівна
аспірант Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

В нашій державі склалась ситуація, коли при міністерстві внутрішніх справ існує система закладів охорони здоров'я МВС. Функціонування специфічних відомчих медичних закладів для військових, поліцейських або нацгвардійців необхідне внаслідок багатьох факторів, в тому числі, в відомчих закладах медичний персонал краще пристосований до особливостей фізичного або психологічного стану осіб, які проходять лікування тощо, оскільки поліцейська або військова служба має значні особливості та відмінності від праці в приватному цивільному секторі або на «цивільній» державній службі. Окрім того, медичне обслуговування поліцейських у відомчих закладах є важливим фактором прояву соціального забезпечення з боку держави.

Необхідно зауважити, що медична служба в органах внутрішніх справ пройшла ряд періодів розвитку. Наприклад, Б. Логвиненко виділив три основні етапи: царсько-російський (з 60-х років XVI ст. до початку 20-х років XX ст.); радянський (1920-ті – початок 1990-х років); й, відповідно, сучасний етап після отримання незалежності [8, с. 8–12]. Разом із тим слід зауважити, що протягом останніх років відбулись суттєві зміни в нормативно-правовій базі відповідно до реформування національної поліції України. Це стосується й регулювання питання медичного обслуговування та забезпечення службовців національної поліції України.

Також слід зауважити, що в світі в цілому існують три основні моделі медичного забезпечення поліції, які сформовані внаслідок історичних факторів становлення та побудови національної системи охорони здоров'я, а також системи організації поліції. По-перше, використовується практика ринкової моделі (тобто приватне страхування). По-друге, державна, або бюджетна модель. По-третє, змішана бюджетно-страхова модель. Україна, відповідно до сучасного законодавства, використовує якраз бюджетну модель. Фінансування відомчих медичних установ та лікувально-профілактичних закладів здійснюється за рахунок державного бюджету [8, с. 8–12].

Станом на сьогодні в новому законі України «Про Національну поліцію» (2015 року), розділі IX «Соціальний захист поліцейських», в статті 95 визначаються основні питання щодо кола осіб, на яких поширюється право відомчого медичного забезпечення, а також різновиди надання медичних та санітарно-лікувальних послуг. Згідно 1 пункту статті, поліцейським гарантується безоплатне медичне забезпечення у відповідних відомчих закладах охорони здоров'я при МВС. 2-м пунктом передбачено, що у випадку відсутності за місцем проживання або проходження служби закладу охорони здоров'я при Міністерстві внутрішніх справ України, або у разі відсутності в них спеціального медичного забезпечення, поліцейському медична допомога надається закладами охорони здоров'я комунального або державного рівня. Якщо у відомчих, державних або комунальних закладах охорони здоров'я немає необхідного обладнання чи фахівців, бюджетних асигнувань, поліцейський може бути направлений за умов висновків закладу охорони здоров'я на обстеження чи лікування до приватних уста-